

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 55.

V Ljubljani, v sredo 9. marca 1898.

Letnik XXVI.

Ministerstvo Thun.

Kdor v sedanjih dneh prebira naše uradne in poluradne liste, mora nehoté priti do prepričanja, da Avstrija dosedaj še ni imela na krmilu boljše vlade, kakor je ravno sedanje Thunovo ministerstvo. Vsi omenjeni listi brez izjeme tekmujejo med seboj v slavospevih o novem kabinetnem načelniku. Na jedni strani se naglaša njegova velika učenost, stroga objektivnost ter eneržija, na drugi strani pa njegova srečna roka, ki mu je tako dobro služila pri sestavi novega kabineta, v katerem so zastopani somišljeniki najbolj nasprotnih si strank.

Najbolj čudno pa je poleg vsega to, da se objavljajo taki slavospjevi že sedaj, ko niti ni znan program nove vlade, da ne govorimo o njenih dejanjih. V tem so nekoliko previdnejši nekateri drugi listi, ki bi si sicer radi pridobili naklonjenost novega moža, katero jim je sem ter tje odrekel njegov prednik, in vsled tega vsaj izjavljajo, da si pridržujejo konečno sodbo o novi vladi do tedaj, ko jim bode znan program in dejanja novega ministerstva.

Kaj pa naj šele rečemo o slavospevih nekaterih poljskih listov, med katerimi se najbolj odlikujeta »Przegłond« in »Czas«! — Pisava glasil poljske žlahte privede marsikoga do vprašanja: Kakšno ministerstvo bi pač moralo priti na krmilo, da bi Poljaki ne bili z njim zadovoljni?

Gotovo je, da sedaj nobeden nima povoda, nepovoljno izražati se o grofu Thunu in njegovih tovarišev, toda ravno tako gotovo pa je tudi, da nimamo še niti najmanjšega vzroka brezmejno radovati se novih mož na krmilu avstrijske vlade. Umestno je torej, da se s tako sodbo počaka vsaj tako dolgo, dokler grof Thun pred zbornico ne

razvije svojega programa, ki mu ima biti za podlago za nadaljno poslovanje.

Istotako pa se je prezgodaj govorilo o mirnem in rednem poslovanju državnega zbora, kajti samo okolnost, da sedita na ministerskih sedežih zastopnika Mladočehov in nemških liberalcev, nam še ne daje nikakega poročstva, da se to v resnici zgodi. Ta trditev je sedaj tem bolj neumestna, ker trdijo na jedni strani Mladočehi, da dr. Kaizl ni vstopil v ministerstvo z dovoljenjem izvrševalnega odbora mladočškega kluba in da jih toraj oseba dr. Kaizla še nikakor ne bo vezala na Thunovo vladu, dokler jim ta sama ne da potrebnih garancij. Še bolj nego Mladočehi so pa nejevoljni nemški liberalci in nacionaanci, ker je vsprejel ministerski portfelj njih zastopnik Bärnreither, o katerem se istotako trdi, da si od svojih somišljenikov ni izposloval potrebnega dovoljenja.

Še manj zadovoljni bodeta pa ti dve stranki tedaj, ako je grof Thun privabil k sebi ta dva moža pod gotovimi pogoji, kar je seveda vsekako najbolj verjetno. Posl. Bärnreither gotovo ni brez namena in vzrokov vstopil v novi kabinet, ampak zagotovil si je poročstvo, da dobi njegova stranka za to kako odškodnino. Te pa vlada, posebno v narodnostnem oziru, in za to se gre pri Nemcih v prvi vrsti, nikakor ne more dovoliti, da ne bi škodila Slovanom, v prvi vrsti seveda Čehom. Bodo li potem Čehi zadovoljni z novo vladu, ako bo vkljub temu, da se nahaja v njeni sredi mož iz mladočškega kluba, na njihovo škodo ustrezala zahtevam nemške klike? Na istem stališču, kakor Čehi, se pa nahajajo brezdvomno tudi Nemci.

Vse to toraj dokazuje, da je še mnogo prezgodaj govoriti o zadostnem poročstvu, katero po dunajskem »Vaterlandu« ponuja nova vlada za normalno delavnost državnega zbora.

Resnica in čast.

Povodom verifikacije zapisnika 12. seje dež. zbora kranjskega se je posl. Kalan oglasil z nastopnimi besedami, katere navajamo po stenografičnem zapisniku:

Čestita gospoda!

Klubu, kateremu se prištevam, svojemu stanu, svojim volilcem in svoji osebni časti sem dolžan, da se oglasim danes pri verifikaciji zapisnika. Stališče naše stranke v zadevi, s katero se pečamo, sta že označila načelnik kluba katoliško-narodne stranke in načelnik katoliško-političnega društva in osrednjega odbora katoliško-narodne stranke. Jaz imam torej varovati v prvi vrsti svojo čast kot poslanec nasproti ekselenci gospodu deželnemu predsedniku. Glasom stenografičnega zapisnika, katerega sem si jaz izpisal in do katerega sem kot poslanec imel pravico, je gospod deželni predsednik končal svoje besede s tem stavkom, ki se je ravno kar prebral: »Več besed, jaz mislim, da gospod Kalan ni vreden«. Glede teh besed, gospoda moja, katere zanikuje gospod deželni predsednik, da bi jih bil spregovoril, smel bi se jaz pač z večjo pravico sklicevati na to, da jih je naš stenografični urad sprejel v zapisnik, kakor pa se gospod deželni predsednik sklicuje na svoj spomin, vendar pa mu jaz nočem slediti na potu osebnih žalitev in smatram torej stvar kot negotovo in neodločeno ter lojalno vzamem na znanje, kakor da je on res zadnji stavek tako govoril, kakor je danes trdil, (Klici na levi: »Dobro, dobro!«) in da ni imel namena mene osebno žaliti. Pri tem pa pravim, da je stavek, kakor ga je popravil, še vedno razžaljiv, kajti vsak govor od ljudstva v zbornico izvoljenega poslanca je vreden, da ga vladni zastopnik uvažuje in da se izraža o njem tako, kakor parlamentarnim načinom zado-

LISTEK.

Josip Juraj Strossmayer.

Životopis.
(Konec.)

Strossmayer in Leon XIII.

Sedanjšega svetega očeta Leona XIII. spoštuje biskup prav posebno, ker je do Slovanov pravičen in v obče, ker je naklonjen tlačnim narodom. In ni mala zasluga biskupova, da je Leon XIII. izdal leta 1880 okrožnico »Grande munus«, s katero je proglasil Cirila in Metoda za svetnika cele cerkve, t. j. predpisal za nju sveto mašo, ter proglasil slovanski jezik sposobnim, da tekmuje z grškim in latinskim. S tem je zadel ob pravo struno Strossmayerjevo, ki celo svoje življenje misli, piše in deluje, kako bi zblížal in zedinil rimsko cerkev s slovansko, in kako bi se slovanski jezik zopet uvel v bogoslužje tam, kjer je vladal skozi stoletja.

O tem je Strossmayer pisal mnogo spomenic in okrožnic, in reči smemo, da bode slovanstvo težko kedaj dobilo takega zastopnika, kakoršnega ima sedaj v Strossmayerju. In to tudi ni čudno,

saj je Strossmayer na stolici sremski naslednik sv. Metoda.

Leta 1888, ko so Rusi v Kijevu slavili devetstoletnico svojega spreobrnjenja h krščanstvu, poslal jim je Strossmayer naučeno brzojavko, zaradi katere je bil od cesarja javno pokaran. Naslednje leto bile so velike šume, katerih posestnik je biskup, dejane pod sekvester. Obdolžili so ga, da svoje dohodke rabi v politične namene. — Zaradi te polemike držal se je Leon XIII. nasproti temu prelatu nekoliko rezervirano. Ko bi bil veliki papež tako sloboden, da bi mogel poslušati samo svoj glas, bi bil že davno sprejel djakovskega biskupa v sveti kolegij. Škrlat rimski pokril bi pleča človeku, ki ga je vreden kakor redko kdo drugi. A papež mora računati z budimpeštansko vladu, ki bi kaj takega smatrala izzivanjem. No, Strossmayer pa je tak, da mu ni za nobeno, tudi ne za najvišjo čast. Zanj govoré njegova dela, njegov talent, njegova krepost.

Strossmayer in njegovi biskupljani.

Ko Strossmayer tako žarko ljubi celo cerkev, celo slovanstvo, in vzlasti hrvatski narod, kateremu je žrtvoval vse svoje imetje in vse svoje življenje, potem ni mogoče dvomiti, da s posebno

ljubeznijo objema tudi svojo biskupijo in svoje biskupljane. Saj njim je poklonil največje delo svojega uma — veličastno djakovsko katedralo; njim piše one krane okrožnice, katere s svojo duhovitostjo in s svojo vsebino dičijo i biskupa i djakovsko biskupijo; njim je ustanovil in zaklada deško semenišče; njim je ustanovil in preustrojl toliko institucij diecezanskih; njim je vzgojl toliko duhovnikov, tako da so razven štirihi vsi aktivni duhovniki od njega posvečeni; med njimi naposled preživlja Strossmayer tudi najprijetnejše dneve svojega življenja, kedar vsako leto obiskuje biskupijo in jim neutrudno na stotine in tisoče otrok birmuje, kedar jim v vsaki župniji celo uro in dalje od srca k srcu govori, svetuje, uči; kedar jih tudi zunaj cerkve ljubeznjivo pozdravlja in se po očetovsko z njimi razgovarja.

Znano je to biskupiji, znano biskupljanom, in zato prirejajo svojemu biskupu, kedar prihaja med nje, pristrčne in prostovoljne, nenaročene in nezapovedane ovacije; odpirajo mu svojo dušo in svoje srce, ker dobro vedó, da je tudi biskupovo srce njim odprto in da to veliko srce gorko plače zaradi sedanjih žalostnih narodnih razmer. Vé biskupija, vedó biskupljani, kdo jim je Strossmayer, vedó, da je velik in slaven, zato trepečejo

stuje. (Živahno odobravanje na levi in ploskanje in medklci proti desnici na galeriji.)

Sicer se pa z izjavo, katero je ekscelenca gospod deželni predsednik podal, jaz pač ne morem zadovoljiti, ker je jako pomanjkljiva. On je namreč tudi meni nasproti trdil, da sem jaz rekel, da je prepoved igre »Nemški ne znajo« bila vzrok demonstracij v Zvezdi. Jaz se sklicujem na stenografični zapisnik in vse kar bom citiral, je povzeto iz stenografičnega zapisnika in je torej popolnoma neovrgljivo. V odloku, oziroma v rešitvi prošnje »krščansko-socijalne zveze« pravi gospod deželni predsednik: (Bere:)

»Rešuje dotično prošnjo dne 18. t. m. naznanja Vam se, da se predstavljanje burke: »Nemški ne znajo« spisal Jakob Alešovec v smislu gled. zakona 14/XI. 1850 št. 454 drž. zak. prepove, ker bi isto lahko povzročilo politične demonstracije, kar pa ne bi se strinjalo z delokrogom društva, katero ni politično.« in na te besede, namreč da bi igra v društvu lahko povzročila politične demonstracije, sem jaz rekel doslovno po stenografičnem zapisniku: (Bere:)

»... jaz obžalujem, da se je tako nedolžna igra sedaj v Ljubljani prepovedala predstavljati, obžalujem to zlasti zato, ker je odlok ravno tisto povzročil, kar je hotel preprečiti, namreč razburjenost in — da se poslužim tega izraza — politične demonstracije«, —

namreč onega izraza, ki je bil naravnost v odloku naveden; gospod deželni predsednik ekscelenca baron Hein pa se je osmelil reči, da sem govoril o političnih demonstracijah v Zvezdi. Jaz torej odločno povdarjam, da je bilo to neresnica, in povdarjam to zategadelj, ker se je v ljubljanskem uradnem listu in po uradnem korespondenčnem birô-u tudi v drugih listih pisalo, kakor da bi jaz priznal, da je bila prepoved te igre vzrok onim demonstracijam, ki so se prigodile v Zvezdi, in se je s tem poštenu slovenski stranki očitalo nekaj, kar ona mora odločno zavračati. (Odobranje na levi in na galeriji.)

Gospoda, pa še z drugo, bolj žalostno zadevo se mi je pečati ob priliki, ko verifikujemo zapisnik zadnje seje. Vi ste slišali že o vmesnih klicih, katere je mej govorom gospoda deželnega predsednika gospod poslanec grof Barbo na mojo besedo nameril in izgovoril. Ti vmesni klici so značilni za gospoda, ki jih je izrekel, in zato je prav, da se pribijejo na steno, in zato jih še enkrat ponavljam v tej zbornici po stenografičnem zapisniku. Odstavek se glasi: (Bere:)

»Poslanec grof Barbo: „Er lügt!“ „Er hat wieder gelogen!“ „Er ist der Lüge ja gewohnt!“, „Lügt wie gedruckt!“

(Razburjenost na levi in klici: »Fej!« »Škandal!«)

in na koncu, ko je gospod deželni predsednik sklenil s svojim znanim stavkom (Bere:)

»Poslanec grof Barbo: „Ausgezeichnet!“ Wieder einmal abgeführt worden, der Schuft!“

(Ponovljeni razburjeni klici na levi: »Fej!« »Škandal!«, »To je grozno!«)

in se zgražajo, če pomislijo ... kaj bi utegnili danes ali jutri priti za njim.

Sklep.

To je Strossmayer med svetom, to pri narodu, to v svoji biskupiji. Povsodi velik, povsodi slaven. Toda največje in najdragocenejše pa je njegovo srce, katero celo in polno pripada »veri in domovini«. To srce prestalo je polno muk, polno jada in gorja, a vse zaradi vere in naroda. Toda vse to ni ga strlo, ker borba Strossmayerja tako rekoč pomlaja in mu daje novo moč; borba in delo tako rekoč mu vzdržujeta življenje.

In zato letos, ko ta največji hrvatski biskup obhaja svojo biserno sveto mašo, upirajo svoje oči proti nebu vsi dobri Hrvati in Slovani; letos se milijoni src dvigajo k prestolu božjemu in kličejo: Bože sveti in pravični! za ceno krvi, katero so prelili naši pradedi za tebe, ohrani nam še Strossmayerja! Daj, da skupno z njim srečni in zadovoljni, ter v srečni in zadovoljni domovini učakamo še biserni jubilej njegovega biskupstva! Bože daj!

Gospoda moja, ako bi jaz hotel po teh vmesnih klicih gospoda poslanca grofa Barbo-ta označiti njega, potem bi gotovo ne mogel rabiti drugačnih izrazov, kakor taci, da bi bil gospod deželni glavar prisiljen, mene k redu poklicati (Klici na levi: »Dobro, dobro!«), toda jaz mislim, da gledé tako gorostasnih izrazov, ki so povsem nenavadni v olikani družbi in ki bi morali biti nepristopni na mestih, kjer zborujejo možje, ki držé kaj na takt in medsebojno spoštovanje, mi ni treba iskati nobenih besed, da bi kaj tacega označil, ker se taki izrazi sami obsojajo in padajo z elementarno silo nazaj na tistega, ki se je tako daleč spozabil, da jih je rabil. (Živahno odobravanje na levi.)

Jaz menim toraj, da bo gospod deželni glavar varoval čast mojo kot deželnega poslanca. Meni ni samo za svojo osebo, ampak dolžan sem svojim volilcem, katere pošteno zastopam v tej zbornici, da to zahtevam, in to zahtevam toliko bolj, ker jaz v svojem govoru nisem rabil niti enega žaljivega izraza, ampak sem se izražal popolnoma mirno, samo sloneč na stvarih, o katerih sem mislil, da je potrebno, da najdejo zagovornika svojega v tej zbornici.

Gospoda poslanca grofa Barbo-ta pa pozivljem, ako ima kaj čuta poštenja v sebi in ako je lojalen, da se zave svoje dolžnosti in prekliče tukaj javno besede, s katerimi me je razžalil. (Ploskanje na levi in odobravanje na galeriji.)

Ker se je skušal grof Barbo nekaj opravičevati, dejal je posl. Kalan po stenogramu:

Gospoda! Na izvajanja gospoda grofa Barbo-ta moram le reči, da jih obžalujem, ker svojim besedam čisto nobenih razlogov kot podlago ni postavil. On je rekel, da vzdržuje svoj izrek »Er lügt«, in da to tudi lahko iz stenografičnih zapisnikov dokaže. Zato ga še enkrat javno pozivljem vpričo vseh gospodov poslancev, da to stori, kajti to je njegova sveta dolžnost, ako hoče kot časten mož, kot plemenit mož, med svetom še kaj veljati! (Odobranje na levi in na galeriji.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. marca.

Novo ministerstvo, v katerem pa nahajamo v resnici le pet novih mož, je včeraj dopoldne položilo slovesno prisego v cesarjeve roke ter s tem nastopilo novo službo. O ministerskem predsedniku grofu Thunu smo govorili že v predzadnji številki. Preostajajo torej le še poljedelski minister baron Kast, finančni minister dr. Kaizl, trgovinski dr. Bärnreither ter minister za Galicijo vitez Jedrzejowicz. Baron Mih. Kast, novi poljedelski minister, dosedanji deželni glavar gorenje-avstrijski, je bil rojen 15. oktobra 1859 na Češkem. Šolal se je v Lincu in nadaljeval juridične študije v Gradcu. Leta 1884 je stopil v državno službo pri gorenje-avstrijskem namestništvu. Pet let pozneje je bil pozvan v trgovinsko ministerstvo, kjer se je povzpел do ministerijalnega podtajnika. Leta 1895 je prevzel oskrbnitvo očetovih posestev. Povodoma izstopa iz državne službe je dobil naslov ministerijalnega tajnika. Še isto leto ga je veleposestvo poslalo v deželni zbor, leto pozneje pa je bil izvoljen v deželni odbor in potrjen deželnim glavarjem. Mož pripada katoliški ljudski stranki in mu tudi nasprotniki ne odrekajo objektivnosti. Novi finančni minister dr. Kaizl, mladočeški drž. poslanec, je rojen 10. jun. 1854 na Češkem. V Pragi je dovršil pravne študije. Po raznih drugih študijah, posebno v stroki narodne ekonomije, je postal l. 1883 profesor na praškem vseučilišču in češki tehn. šoli. Dve leti pozneje sta ga poslali mesti Časlava-Kutnaha v državni zbor, toda že leta 1888 je odložil ta mandat. Leta 1890 pa je prišel zopet v državni zbor, kjer se je pridružil mladočeškemu klubu. Spisal je več socijalnih del ter vedno zagovarjal češko drž. pravo. — Dr. Bärnreither, novi trgovinski minister, je bil rojen 12. aprila 1845 in sicer tudi na Češkem. Po dovršenih študijah l. 1871 je stopil v državno službo pri praškem trgovinskem sodišču, l. 1880 pa je prišel v pravosodno ministerstvo kot ministerijalni podtajnik. Ko ga je l. 1885 liberalno veleposestvo poslalo v državni zbor, se je pokazal govornika-veščaka na polju pravosodja in varstva delavcev. Nič kaj mu ni bila po volji ločitev liberalnega veleposestva od nemških levičarjev, kateri dogodek mu je tudi vzel vse ve-

selje za sodelovanje v državnem zboru na korist združeni levici. Konečno imamo še ministra za Galicijo, viteza Jedrzejowicza. Ta mož je rojen 17. dec. 1847 v Galiciji. Tudi ta mož je po dovršenih študijah stopil v državno službo pri namestništvu v Levovu, l. 1876 pa je bil pozvan v poljedelsko ministerstvo, toda že leta 1878 je ostavil to službo ter se podal na svoja posestva. V državni zbor je prišel še le l. 1891 in poljski klub ga je izvolil svojim podnačelnikom.

Predsedniško vprašanje. Ko je rešeno ministersko vprašanje, prišlo je zopet na dnevni red vprašanje o prihodnjem zborničnem predsedništvu. Listi poročajo, da je sedaj prišel na Dunaj zopet vitez Abrahamowicz, vendar se pa več ne govori o njegovi kandidaturi v predsedstvo. Kot bodoči zbornični predsednik se sedaj z vso resnostjo imenuje vitez Bilinski, na mesti podpredsednikov pa kandidujejo gotovi krogi grofa Attemsa in dr. Engela oziroma Kramaša. Zelo verjetno je, da bo pri volitvi največ odločevala vladna želja, in da dosedanje predsedstvo, tudi ko bi hotelo prevzeti to mesto, ne bi prodrlo.

† **Milutin Garašanin.** Dne 6. t. m. je umrl v Parizu srbski poslanik Milutin Garašanin, ki je v novejši politični zgodovini srbski igral važno vlogo. — Rodil se je l. 1843 v Belemgradu. Bil je topničarski častnik in se je l. 1876 v vojski s Turki hrabro bojeval. Kralj Milan ga je vsprejel v ministerstvo, kjer je veliko sodeloval pri tem, da se Srbija uredi kot moderna država. V zunanji politiki je bil prijatelj naše monarhije in je bil ž njo vedno v dobrih razmerah. — Bil je večkrat ministerski predsednik, in je kot tak povzročil bratoubojno vojsko z Bolgarsko, ki se je nesrečno končala za Srbsko. Samo poslaniku naše monarhije Khevenhüllerju se je imel zahvaliti, da so bili Bolgari ustavljeni na svojem zmagoslavnem potu v Beograd. Srbsko-bolgarska vojska je črna pega na imenu Garašanina, ki je seveda ravnal kot slepo orodje Milanovo. L. 1887 vrgli so ga združeni radikali in liberalci in komaj je rešil svoje življenje. Kasneje je bil član odbora, ki je pod predsedstvom kralja imel izdelati novo ustavo. Po odpovedbi Milanovi l. 1889 je bil on in njegovi naprednjaški pristaši zopet preganjan; bil je pri neki priliki javno napaden in je, braneč se, ustrelil nekega dijaka. Zaprl so ga, a po posredovanju neke politično veljavne osebe so ga izpustili iz zapor. Nato se je umaknil v privatno življenje. L. 1894 pa je bil od kralja Aleksandra imenovan poslanikom v Parizu, katero mesto je zavzemal do smrti.

O poslancu Cavallottiju, ki je minulo nedeljo padel v dvoboju, pri katerem pa se je največ sam usmrtil, ker se je res v pravem pomenu besede zaletel v meč nasprotnika, poročajo listi, da je že prebil nad pol stotine dvobojev in si je pridobil po pravici ime divjega pretepača. Kot politik je bil, kakor znano, strasten nasprotnik trozveze in pristaš Francije, posebno pa strasten nasprotnik vsakega italijanskega ministerstva. Živel je v vedni opoziciji, brez boja ni mogel nikdar prestati in menilo se je celo, da bi bil v opoziciji celo napram svojim tovarišem, ako bi sedeli slučajno v ministerstvu.

Socijalne stvari.

Žensko delo v veliki obrti.

Žensko obrtno delo, ki trga ženo od njenega naravnega poklica, ruši zakon in obitelj, onemogočuje vzgojo otrok in tira soproga v zakotne pivnice in beznice — je brez dvoma jedna glavnih hib današnjih socijalnih razmer. Kako velika obrt izkoriščuje in zlorabi žensko, pokazala je nedavno preiskava po glavnih pariških tovarnah, kjer je nastavljenih mnogo delavk. Pri tej priliki se je pokazalo, da je dnevno delo skoro povsod predolgotrajno in prenaporno, plača pa zelo nezadostna. Razven tega se skoro nikjer ne skrbi za delavke v slučaju bolezni ali onemoglosti. Da bi se po možnosti odpravili ti nedostatki in se zboljšala usoda nesrečnih žrtev velike industrije, so se nedavno sešli francoski krščanski demokratje v Parizu in resno razpravljali o tem perečem vprašanju.

Žensko obrtno delo je krvava rana za ženo samo v fizičnem in npravnem oziru, rana za rodbino, ki je od Boga odločena za temelj človeški družbi, rana za deco, rana za narod in domovino. Da se to delo odpravi, zahteva verski, družabni

in naravni red. Ker se pa to ne dá doseči najedenkrat, moramo računati s sedanjimi dejanskimi razmerami, ki žal le prepogosto zahtevajo, da se žena živi z delom svojih rok izven gospodinjstva. Povsem krivično bi bilo torej, žensko delo v obrti odpraviti tako, kakor zahtevajo delavci: »Mi nočemo ženskega dela, ker nas ovira in nam škoduje. Vsak naj se drži svojega.« Ako se razven tega še upošteva, da morejo nekatera dela opravljati le ženske, se kršč. dem. nikakor ne more strinjati z onim načelom.

Zato je pred vsem treba skrbeti za to, da se socialni odnosi zboljšajo v toliko, da bo žena mogla ostati pri svojem gospodinjstvu. To pa bi se doseglo s tem, da se zboljša žalostna usoda nižjih, zlasti delavskih stanov, zakaj gotovo je, da se bode delo žene izven gospodinjstva odpravilo samo ob sebi, kadar bode obrtniška organizacija, navdahnjena krščanske pravice, odstranila sedanji nered in bode soproj zaslužil toliko, da bo mogel preživiti sebe in svojo obitelj.

To je imel v mislih tudi omenjeni shod v Parizu in je zato zahteval naredb, ki bi sicer dovoljevale ženskam živiti se z delom svojih rok, a bi ob enem tudi skrbele, da bi bilo njih delo manj protisocialno in protinaravno, in omogočevale, da bi se žena tudi sedaj že mogla malce bolj držati domačega ognjišča.

Da se zabrani izkoriščevanje in zloraba delavk, je shod nadalje zahteval, da se za jednako delo, naj ga izvršuje mož ali žena, plačuje primerno jednaka plača. Zakoni, ki varujejo delavke, naj se uporabljajo bolj vestno in se ob enem razširijo v toliko, da bodo imele tudi nekoliko prilike, baviti se z gospodinjstvom. V ta namen se mora povsod za ženo uvesti osemurno delo, da bode mogla nekaj časa posvetiti tudi svoji deci in soprogu. Delavke same pa se morajo združevati in organizovati, da bodo mogle uspešno zahtevati in braniti svoja prava in si tako zboljšati žalostno usodo.

Toda vse te naredbe naj bi bilečasne in prehodnje, kakor je izrecno povdarjal pariški shod, zakaj krščanska demokracija teži po družabnem redu, v katerem bi se žensko delo izven gospodinjstva do cela odpravilo, dalje pa tudi zato, ker bi se sicer taka določila sprevrgla v zakone. A to se nikakor ne smé zgoditi, ker nasprotuje načelom krščanske pravičnosti. Ti zakoni so sicer potrebni za sedanje dejanske razmere, v prihodnosti pa bi imeli popolnoma drugačen pomen. Razven tega pa je krščanska demokracija uverjena, da je za delavce mnogo boljše in varnejše pokroviteljstvo organizovanih obrtnih zvez, kakor pa državno varstvo. Ker pa je ta organizacija še daleč, treba se je za sedaj zadovoljiti s tem, kar se more storiti v današnjih socialnih razmerah.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. marca.

(Poslanec dr. Ivan Šusteršič) se je včeraj dalje časa posvetoval z drugimi voditelji desnice ter zastopal stališče krščanske narodne zveze z ozirom na sedanji spremenjeni politični položaj.

(Za vzajemno delo.) Soča piše: »Slov. Narod« ni zadovoljen z našim člankom o spravi na Kranjskem. Pravi, da je naš članek obžaloval zategadel, »ker so taki članki s svojo pretiranostjo (!) prav zelo sposobni, pri naših obilih somišljenikih po mestih takoj od začetka »spravo« v slab kredit pripraviti.« — Torej le pri somišljenikih po mestih?! Jako omejeno, skromno!! — Kako je s temi somišljenikih po mestih na Kranjskem, ne vemo; vemo pa, da na Primorskem veje i po mestih i po trgih vse drugačna sapa, povsem nasprotna pisavi »S. N.« o spravi na Kranjskem. »Soča« pa je glasilo Slovencev na Goriškem, izraža njihovo mišljenje in teženje in piše v prvi vrsti za nje. Ako se bratje na Kranjskem nočejo ozirati na naše besede in naše mišljenje, je to njihova reč. — Zdi se nam pa vendar, da nismo nič pretiravali, marveč zadeli pravo struno, kar nam pričajo prav glasovi s Kranjskega. — Ako je kaj treba obžalovati, je to le pisava »S. N.« o spravi tekom zadnjih dveh mesecev. Takó mislimo namreč tu ob meji, in to smemo pač povedati. Ako v Ljubljani drugače mislijo in sodijo, slabodno!

(Osebnosti.) Ces. svetnik g. Iv. Murnik je imenovan članom osrednje komisije za obrtni

pouk za dobo do konca leta 1901. — Gosp. Ferdinand Schulz pri deželnem muzeju ljubljanskem je imenovan muzejalnim asistentom.

(Zboljšanje učiteljskih plač.) Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani je poslalo posl. vodji Povše-tu nastopno pismo: Velerodni gospod poslanec! Z vsem spoštovanjem podpisani odbor »Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani« si šteje v prijetno dolžnost, da Vam, velerodni gospod poslanec, izreče najsrčnejšo zahvalo za velike zasluge, ki ste si jih stekli pri regulaciji učiteljskih plač. Za dostojno vredbo naših plač ste delovali z vso vnemo kot referent deželnega odbora, a javno ste priznali potrebo preosnove našega gmotnega stanja v 16. seji deželnega zbora kranjskega dne 26. svečana t. l., kjer ste ob jednem govorili v imenu katoliško-narodne stranke, ki Vas šteje med svoje najodličnejše člane. Blagovolite o tej zahvali obvestiti gospode poslance svoje stranke ter jih zagotoviti, da bo kazalo slovensko učiteljstvo to zahvalo tudi v dejanju z vestnim izpolnjevanjem stanovskih dolžnosti, z neumornim delovanjem v prid duševnega napredka našega naroda. Prosimo pa Vas, velerodni gospod poslanec, da nam ohranite blagonaklonjenost svojo tudi v bodoče. Navdaja nas upanje, da nam bodo prijazno naklonjeni tudi gospodje poslanci Vaše stranke, ki so se sedaj zavzeli za izboljšanje našega gmotnega stanja. Z velespoštovanjem in udanostjo bilježita za odbor »Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani«: Juraj Réžek, predsednik. — E. Gangl, tajnik.

(Javno predavanje) bode imel jutri v »Slovenski krščansko-socialni zvezi« g. državni poslanec dr. Ign. Žitnik. Govoril bode o moči fraze. Začetek točno ob 1/2 8. uri zvečer. Predavanje se bode vršilo v dvorani »Katoliškega Doma«. — V četrtek dne 17. t. m. bode predaval č. g. Josip Kosec, kurat iz Cirknega.

(Izpred porotnega sodišča.) Martin Zelenc z Žirovskega Vrha, obtožen zaradi požiga, je bil včeraj obtožbe oproščen.

(Radi cesarskega jubileja) bode — po sporočilu nekega dunajskega lista — na avstrijskih ljudskih in meščanskih šolah sklep letošnjega šolskega leta že 1. julija. Počitnice bodo torej precej podaljšane, zlasti pa še, ker bo jeseni ob slavnosti še tudi teden dni prosto.

(Na Bledu) se je osnovalo »katoliško izobraževalno društvo«. Izvoljeni so v odbor: Janez Oblak, predsednik; Franc Ferjan, podpredsednik; Fr. Vidic, blagajnik; E. Lampe, tajnik; Tom. Rus, Jern. Kocijančič, Fr. Dolar, redniki.

(Občnske volitve.) V trgu Mokronog in za okolico je bil od 18 odbornikov županom izvoljen gospod Janez Povše z 12 glasovi, svetovalci pa: Šašelj Karol, J. Dolenšek, Ant. Majcen, J. Gorjup, J. Sirk.

(Iz Št. Jošta pri Vrhniki.) Od 26. svečana do 6. sušca se je pri nas z veliko pobožnostjo obhajal sveti misijon. Vodili so ga preč. gg. misijonarji: Urban Nežmah, Vinc. Krivec in K. Jevšenak. Prvi dan je vodja Nežmah pripravljaval vse otroke za sveto obhajilo, h kateremu jih je v nedeljo pristopilo 65. Precej za tem se je začel sveti misijon za odraslene. Spovedanih in obhajanih je bilo nad 1100. Farna cerkev je bila vsaki dan sv. misijona natlačeno polna. Nad vse slovesen pa je bil sklep svetega misijona, ki se je vršil v nedeljo dne 6. sušca ob 3. uri popoldne. Preč. gospod misijonar Nežmah je vodil misijonsko procesijo. Nov veliki križ, ki se je postavil v cerkvi, nosili so domači fantje. Dekleta, mala in odrasla, z vencem na glavi, in drugi udje bratovščine svetega Rešnjega Telesa šli so z gorečimi svečami paroma v procesiji. Procesija bila je veličastna, kakoršne ne pomni šentjoška fara. Daj, prelubi Bog, da obrodi ta sveti misijon obilnega sadu! Prirčna zahvala naj velja preč. gg. misijonarjem za preobilni trud in vsem čč. gospodom sosedom za pomoč pri sv. misijonu.

(Tržaški župan, ali tržaški — škof.) V Trstu se gode naravnost — neverjetne stvari. Kakor se nam poroča, sta pred nekaterimi dnevi prišla dva duhovnika doli iz Italije in se predstavila v Trstu pri — županu. Ta dva duhovnika t. j. eden od njih, je namenjen za duhovnika na zavodu »Revoltello«, kateri zavod je ustanovil dobrotnik gorenjega imena za mesto Trst. V tem zavodu, tako je hotel blagi ustanovnik, se ima tudi poučevati

poleg v verskih tudi v kulturnih rečeh, zavod ima toraj tudi svojo šolo. Ker je pa vladajoča klika v Trstu hotela preprečiti, da bi se na tem zavodu poučevali otroci tamošnje okolice v svojem maternem t. j. slovenskem jeziku, držal je rajši šolo zaprto. No, zdaj pa pride na ta zavod duhovnik doli iz italijanskega kraljestva in to po navodilu tržaških Italijanov. Namen je očiten, ki je pa izražen tudi v tem činu, da se dotična duhovnika nista šla predstaviti najprej, kakor se to duhovniku spodobi, k tržaškemu duhovnemu vladiki, marveč naravnost k lahonskemu županu. Ta stvar je jako značilna za duhovniške razmere v Trstu, kjer hoče priti tako daleč, da bo župan in njegovi judje, nadomestoval škofa. Čudno je res v Trstu. Po eni strani se čuje, da ni duhovnikov, po drugi pa se jih odriva — namreč slovenske in se jih nadomešča s tujci zunaj te države! Ali nima nobene veljave beseda onega, ki bi moral imeti v tacih rečeh prvo besedo?

Društva.

(Kmetijsko društvo v Horjulu, registrovana zadruga z omejeno zavezo.) Letno poročilo za prvo upravno dobo od 1. aprila do 31. decembra 1897. Kmetijsko društvo se je ustanovilo dne 3. februarja 1897 in deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani je je upisalo v zadrugi register dne 24. marca 1897 pod list št. 92. — Tri četrtinke leta je poslovalo društvo doslej in moramo reči, da z jako povoljnim vspehom. Na ustanovnem shodu se je upisalo 98 udov, katerih število je naraslo do konca leta na 230. — Čim bolj se je širila lažnjiva in zlobna protigatitacija, tem ugodnejše in uspešnejše je napredovalo naše društvo. Mirno a odločno je šlo društveno vodstvo svojo pot, pojasnovalo ter branilo društva blage namene. Kranjski hranilnici, katera nam je podarila 100 kron, bodi na tem mestu izražena prirčna zahvala. Dobrodejni vpliv društvenega delovanja se je hitro pokazal. Cene raznega blaga so padale, nasprotno pa so se kmetijski pridelki zelo ugodno razpečevali. — Samo fiziola je društvo ugodno prodalo (za svoje ude) do 7 vagonov, drv do 100 sežnjev in še več drugih pridelkov. Z vožnjo so zaslužili kmetje okolu 1000 gld. Banaške koruze je naročilo društvo 5 vagonov in ravno toliko otrobov, katere so društveniki po primeroma zelo nizki ceni dobivali. Tudi moralno društvo dobro vpliva na društvenike vzlasti s tem, da z nizkimi vinskimi cenami zatira žganjepitje. Ako bi nam slavni dež. odbor podal natančne številke, koliko manje daca je preteklo leto dobil od žganja iz naše doline, tedaj bi se svet čudil, kako veliko moralno moč ima zadruga.* In vender se je svota pri vinskem dacu pri nas čisto malo pomnožila, da torej zadruga navaja tudi k varčnosti, ne pa le k potratljivosti. — Nadalje je društvo v zvezi z drugimi društvi iste vrste ter podpira in zastopa koristi društvenikov vsestransko. Čeprav si je sezidala lastno skladišče, vender je društvena bilanca koncem leta ugodna. Dohodkov je bilo v teh 9 mesecih 32.873 gld. 24 kr., izdatkov pa 32.849 gld. 41 kr. vkupni promet znaša tedaj 65.728 gl. 19 kr. Stanje društvenega premoženja je bilo 31. dec. sledeče: Aktiva: Blago po nakupni ceni 13437 gl. 53 kr., inventar 608 gld. 33 kr., društveni dom 3000 gld., tirjatve za prodano blago pri domačih in tujih dolžnikih 2276 gld. 35 kr. Gotovina dne 31. dec. 1897 31 gld. 76 kr. Tirjatev od voznine nepovrnjene na železnici 36 gl. Skupaj 19.398 gl. 02 kr. — Pasiva: Dolg za naročeno blago 4778 gld. 53 kr., — deleži in posojila kmetov 3583 gld. 60 kr., obresti deležev 104 gld., izposojila 6920 gl., dolg na društvenem domu 3000 gl. neizplačana nagrada osobju 324 gld. — Skupaj 18.710 gld. 13 kr. Čistega dobička tedaj 687 gl. 89 kr., kateri se dene v rezervni zaklad. Občni zbor kmetijske zadruge vršil se je dne 27. febr. t. l., navzočih je bilo do 100 društvenikov, ki so s pazljivostjo poslušali zanimivo poročilo ter z veseljem odobrili predloženo bilanco. — Takoj na to je imela hranilnica in posojilnica v Horjulu svoj občni zbor za III. upravno leto 1897. Udeležilo se je izmed 204 vpisanih članov 35, katerim se je predložila naslednja bilanca. Aktiva: Posojila 53.608 gld. 60 kr., inventar 163 gld. 70 kr., zaostale obresti 624 gld. 72 kr., naloženi denar 3 gld., obresti od naloženega denarja 9 gl. 34 kr., vrednost tiskovin 16 gld., koleki 10 gld. Pasiva: Deleži 203 gld., hranilne uloge 27.228 gl. 73 kr., obresti od teh 874 gl. 78 kr., predplačane obresti od posojil 402 gld. 54 kr., rezervni fond 429 gl., 41 kr., obresti od rezervnega fonda 19 gl. 30 kr., posojila 25.382 gld., brezobrestno posojilo slavne kranjske hranilnice 1500 gl., čisti dobiček 132 gl. 30 kr. Ves rezervni fond znaša 581 gld. 01 kr.

* V horjulski dolini se je, kakor smo zvedeli, v letu 1897 popilo žganja za 2684 gld. manj, nego l. 1896. — Gotovo lep vspeh zadruge!

Dokaj živahno gibanje pričelo se je med kmetijskim ljudstvom, kakor dobro oborožena armada stoji za varstvo svojih pravic. Bog živi dobro in nepokvarjeno kmetijsko ljudstvo!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 9. marca. Jutri ima izvršilni odbor desnice prvo svoje posvetovanje. Parlamentarna komisija desnice se skliče pozneje.

Dunaj, 9. marca. Katol.-ljudska stranka z imenovanjem barona Kasta ni popolno zadovoljna; sicer je nje pristaš, vendar bi bila želela imeti v ministerstvu jednega izmed svojih voditeljev.

Dunaj, 9. marca. Nemško-liberalnega in nemško-nacionalnega kluba vodstvu imata danes posvetovanje, kako stališče jim je nastopiti glede nove vlade.

Dunaj, 9. marca. Voditelji nemškoliberalne in nacionalne stranke se hudujejo nad Bärnreitherjem ker je vstopil v ministerstvo, ne da bi jih bilo vodstvo nemškoliberalnega veleposestva vprašalo za mnenje. Pravijo, da je s tem nekako prenehal boj vseh Nemcev proti jezikovnim naredbam.

Dunaj, 9. marca. Ako bi Schönererjanci takoj v prvi seji začeli z obstrukcijo, ostali bi popolnoma osamljeni. Tako se vsaj izjavljajo nemško-nacionalni listi. — Nemški liberalci hočejo čakati in po dejanjih presojati novo ministerstvo. — Večina Nemcev, kakor se kaže javno mnenje, je za opozicijo, a ne za obstrukcijo.

Dunaj, 9. marca. Mestni svet je sklenil na primeren način čestitati sv. Očetu povodom njegovega jubileja.

Levov, 9. marca. Poljski listi uvidijo v sestavi novega ministerstva uresničeno idejo koncentracije. „Słowo Polskie“ meni, da bo ta koncentracija kmalu dovela do trdne,

trajne vladne večine. „Przegląd“ z zadovoljstvom naglašja, da so v novem kabinetu zastopane vse zmerne parlamentarne stranke, in da sme novo ministerstvo računati na pomoč vseh zmernih strank.

Rim, 9. marca. Socijalistična stranka je vložila v poslanski zbornici načrt zakona, v katerem se prepoveduje dvoboj.

Berolin, 9. marca. Budgetna komisija državnega zbora je včeraj z veliko večino odobrila za leto 1898 potreben kredit za napravo novih ladij.

London, 9. marca. Iz Hongkonga se poroča, da se je na Filipinah pojavil nov upor. Nad 50 španskih vojakov je ubitih. Podrobnosti še niso znane, ker je pretrgana brzojavna zveza.

V sedanjem času za jemanje najbolj pripravno pristno, čisto in sveže 165 1 1

✶ dorševo med. ribje olje ✶

je ugodnega okusa in lahko prebavljivo. — Cena steklenici 50 kr., dvojna steklenica 1 gld. Priporoča lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek

v Ljubljani,

Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta.

Telefona šte. 68 je slav. občinstvu v poljubno porabo.

Št. 7458.

6. marca. Angela Anžič, tesarja hči, 6 mesecev, Hradeckega vas 15, božjast.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Čas	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah
8	9. zvečer	735,2	4,2	sl. jvzh.	dež	1,4
9	7. zjutraj	736,8	3,2	sl. jvzh.	oblačno	
	2. popol.	737,0	4,8	sl. jzh.	"	
Srednja včerajšnja temperatura 4,9°, za 2,5° nad normalom.						

Eksekutivne dražbe.

Antona Celarca iz Nove vasi nepremakljivo posestvo (12.000 gld.), terjatev 5000 gld., dné 12. marca in 16. aprila v Ljubljani.

Janeza Jankoviča iz Desinca nepremak, posestvo (1168 gld.), terjatev 594 gld. 27¹/₂ kr., dné 18. marca in 20. aprila v Črnomlju.

Ane Skopce iz Polhovega Gradca nepremakljivo posestvo (2222 gld.), terjatev 22 gld. 82 kr., dné 17. marca in 21. aprila na Vrhniki.

Petra Fortune iz Nove Lipe posestvo (1495 gld.) dné 18. marca in 20. aprila v Črnomlju.

Štefana Mihelčiča iz Vrtače posestvo (110 gld.) dné 16. marca in 15. aprila v Črnomlju.

Valentina Severja iz Slapa zemljišča (2745 gld.) dné 26. marca in 30. aprila (preložitev) v Ljubljani.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, istakot tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradec, dné 2. februvarija 1897.

Provincijal

brat Emanuel Leitner.

nadzdravnik.

232 100—99

Priporočilo!

Podpisani izdelovatelj raznega cerkvenega in stavbinega mizarskega blaga, zlasti cerkvenih klopij, spovednic, vrat, okenj itd., se priporoča častiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom, hišnim gospodarjem v točno in lepo izdelovanje

raznih mizarskih predmetov

po predloženih vzorcih ali po lastnem načrtu.

Cerkve v Dobu, na Rovu, Brdu, Gorici, v Radomljah, Pečah, Komendi, Moravčah, Šenčurju pri Kranju pričajo, kako čvrsto in solidno delo so moje cerkvene klopi.

Josip Stupica

na Viru pri Domžalah.

48 8—8

Kovert s firmo

vizitnice in

trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna

v Ljubljani.

Št. 7458.

Priletni vrtnar ali vrtnarica

dobi službo

160 2—1

v Vevčah pri Ivanu Gostinčar-ju.

Dobro ohranjena, lahka

kočija,

tudi za pokrito rabo pripravljena, zelo pripravna za deželo, je po nizki ceni na prodaj v Nunskih ulicah št. 4. 149 6-6

160 3—3

Razglas.

V zmislu § 15 občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dné 15. avgusta 1887. l. št. 22. dež. zak.) se javno naznanja, da so

imeniki volilnih upravičencev za letošnje dopolnilne volitve v občinski svet

sestavljani in da se smejo od jutri naprej skoz 14 dni tukaj pregledavati in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženi ugovori bo razsojal občinski svet.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 27. februvarija 1898.

Dunajska borza.

Dné 9. marca.			Dné 8. marca.		
Skupni državni dolg v notah	102 gld. 55 kr.		4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164 gld.	— kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 „ 35 „		5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 „	75 „
Avstrijska zlata renta 4%	123 „ — „		Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 „	— „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	102 „ 70 „		4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100 „ 20 „	
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 15 „		Tisne srečke 4%, 100 gld.	141 „ 25 „	
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 „ 55 „		Dunavske vravnave srečke 5%	130 „ 80 „	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	924 „ — „		Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109 „ — „	
Kreditne delnice, 160 gld.	363 „ 15 „		Posojilo goriskega mesta	112 „ 50 „	
London vista	120 „ 30 „		4% kranjsko deželno posojilo	99 „ 50 „	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 75 „		Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 10 „	
20 mark	11 „ 75 „		Prijoritete obveznice državne železnice	— „ — „	
20 frankov (napoleonidor)	9 „ 53 „		„ južne železnice 3%	187 „ 25 „	
Italijanski bankovci	45 „ 15 „		„ južne železnice 5%	126 „ 50 „	
C. kr. cekini	5 „ 66 „		„ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „	
			Kreditne srečke, 100 gld.		
			4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.		
			Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.		
			Rudolfove srečke, 10 gld.		
			Salmove srečke, 40 gld.		
			St. Genois srečke, 40 gld.		
			Waldsteinove srečke, 20 gld.		
			Ljubljanske srečke		
			Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.		
			Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.		
			Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.		
			Akcije južne železnice, 200 gld. sr.		
			Splošna avstrijska stavbinska družba		
			Montanska družba avstr. plan.		
			Trboveljska premogarska družba, 70 gld.		
			Papirnih rubljev 100		

S 1. januarjem 1898 se je pričelo novo celoletno naročevanje!

„MERCUR“

XXXVI. leto.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih srečk, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij. Brezplačni privrček „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega znamenek vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se najprimerneje s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštinih uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I., Wollzelle 10.

2 gld. 60

celoletna naročnina.